

SLOVENSKI NAROD.

izplačana vsak dan zvezcer, iznahi mesečne za pravilnike, ki se počasi prejemajo na avstro-ogranske dodele na vse leta 26 K., na pol leta 18 K., na četr leta 8 K. 50 h., na en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano je pošiljanje na dom na vse leta 36 K., na pol leta 12 K., na četr leta 8 K., na en mesec 2 K. Kdor bedi sam pouj, plača na vse leta 28 K., na pol leta 11 K., na četr leta 8 K. 50 h., na en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele teliko več, kolikor znača poština. — Na naredne mesec istodobne pošiljalstve naravnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje ed potesnega petit-vrata po 12 h., če se oznanilo tisku enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tisku trikrat ali večkrat. — Dopini naj se izvloč frankovati. — Sklepki se ne vratajo. Uredništvo in upravljenštvo je v Knafeljih ulicah št. 8, in steč uredništvo v 1. nadst. upravnosti pa v pritličju. — Upravnosti naj se izvleči pošiljati naravnine, reklame, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnalstva telefon št. 85.

Gospodanstva telefon št. 34.

Govor poslanca dr. Ivana Tavčarja

v seji poslanske zbornice dne 7. t. m.

Visoka zbornica! Predem preidem k stvari, moram izjaviti to-le: Jaz pripadam stranki, ki je v svoj program sprejela splošno in enako volilno pravico že v času, ko klerikalna stranka na Kranjskem še ni hotela ničesar vedeti o tej volilni pravici. Izjavljam odkrito, da bi z naše strani ne bilo nobene opozicije, ako bi v resnicu šlo za uvedbo splošne in enake volilne pravice in da bi iz vsega srca glasovali za to uvedbo; ker pa smatramo predloženi operat odseka za volilno reformo samo za zmašilo in ker ne zremo v njem utešenja splošne in enake volilne pravice, smatramo za svojo dolžnost, da storimo kot zastopniki slovenskega naroda v tej zbornici vse, kar bi prišlo, da bi to zmašilo ne zadobilo zakonske veljave.

Izvoljen sem za glavnega protigovernika in imam namen, izpeljiti vse dolžnosti, ki sem jih prevzel.

Predvsem mi je govoriti o povetu... (Posl. Šuklje: Govoriti Vam je treba o nujnosti, ne pa o meritnu!) Prosim, gospod „predsednik“, potrpite, k nujnosti že še preidem!

Dosedaj je govorilo že mnogo govornikov, a o nujnosti se je govorilo najmanje. (Posl. Plantan: Zlasti od stranke tam dol!)

Priznati se mi mora, da zavzemam v tej visoki zbornici prav tisto stališče, kakor govorniki, ki so govorili pred mano, in dokler predsedstvo ne smatra za potrebno intervenirati, mislim, da je prevelika gorečnost dvornega svetnika Šukljeta, da je morda ne bo mogoče poplačati na noben način. Ako me hočete motiti, sem pripravljen, da odgovarjam na vse!

Značilno postopanje.

Predem preidem k stvari, se moram, gospoda moja, dotakniti slabe

navade, ki se je vselila v to visoko zbornico, zlorabe namreč, da se pri važnih debatah vpisi cela manzočica govornikov, ki nimajo namena govoriti proti, v listo protigovernikov.

V tem slučaju se je to zgodilo v obilni meri in konstatovati mi je, da so v tem oziru razvijali zlasti Mladodeči gorečnost, ki je sumljiva, sumljiva v toliko, ker se nam je batiti, da se ustvarijo prejudic za vse debate v tem reformnem projektu.

Gospoda moja! Zgodil se je značilen slučaj, da je moralna dolga vrsta govornikov, ki so dobili besedo kot protigoverniki, takoj izjaviti, da so pravzaprav za-governiki. (Medklici.)

Predvsem je na primer nastopil govornik „Slovenske Zvezze“, dr. Šusteršič, in je svoje protigoverništvo utemeljil s tem, da je po uslugi dr. Klumparja prišel k temu, da mora kot protigovernik govoriti za nujnost.

G. poslanec Hrubý je pa zopet to motiviral s tem, da je rekel, da je v reformnem operatu mnogo stvari, s katerimi se on ne strinja, in da je zategadel zase izvajal pravico, da se vpisi v listo kot protigovernik, dasi je potem govoril za nujnost.

Gospoda moja! Moje mnenje je, da ni dovoljeno kaj takega pri važnih debatih, kjer se mora varovati govorniška svoboda vsem strankam v tej zbornici.

Ako boste to uveli tudi pri nadaljnjih debatih o volilni reformi, boste s tem nasilstvom zamašili usta vsem nasprotnikom. Jaz smatram to enostavno za parlamentarno nasilstvo, ki se nikakor ne odlikuje s poštenostjo. (Pritrjevanje).

Protestujem odločno proti takemu postopanju in apelujem na predsedstvo, naj vendar enkrat energično nastopi proti taki zlorabi in naj varuje govorniško svobodo in možnost vsem strankam v tej zbornici, kakor je to predpisano v poslovniku.

Gospoda moja! Dotakniti se moram zadeve, ki mi je sicer neprijetna, a jo moram vkljub temu omeniti.

Prosil sem gospoda tovariša dr. Klumparja, naj bi z mano zamenjal mesto v listi protigovernikov. G.

tovariš dr. Klumpar je seveda izjavil, da mora preje vprašati svoj klub, preden mi more dati določen odgovor. To postopanje smatram za popolnoma pravilno, vendar sem pa mislil, da bi že zakon vladnosti zahvalil, da bi bil dr. Klumpar svojemu tovarišu, ne samo v parlamentu, marveč tudi po poklicu, vsaj drugi dan povedal, da mu klub ni dovolil te zamenjave, kar sem sicer vedel že vnaprej.

On me pa ni smatral za vrednega, da bi mi dal odgovor.

Na drugi strani sem pa slišal iz besed gospoda dr. Šusteršiča, da je dr. Klumpar njemu odstopil prednost. Seveda je s tem najbrže hotel dr. Klumpar v tem momentu dati izraza, da svobodomiselnica češka stranka še vedno flirtuje s kranjsko ultramontansko stranko in da hoče tudi v bo-

doče ž njo nadaljevati svoje ljubljavo razmerje. (Medklici.)

Sicer pa bom še o tem govoril. Gospoda moja! Dovolil sem si, da napravim te pripombe, sedaj pa hočem izpolniti svojo dolžnost, ki sem jo prevzel z izvolitvijo kot glavnemu govorniku.

Povsodi je parlamentarna navada — če tudi je gosp. poslanec Šuklje morda drugačnega mnenja — da ima glavni govornik nalogu, izvesti poimenko, ki bi jo sicer vodili govorniki, ki so vpisani za njim v govorniški listi.

To je dolžnost generalnega govornika v dobro urejenih parlamentih, to mi mora priznati vsakdo! Zategadel smatram za svojo dolžnost, da se pri tej priliki pečam tudi s predgovorniki, s katerimi bi polemizovali tudi pravi proti-governiki, ako bi prišli do besede.

Parlamentarna poštenost!

Gospoda moja! Tu je kot prvi nastopil g. poslanec dr. Gessmann in utemeljeval svoj znani nujni predlog. V svojem govoru je predvsem naglašal poštenost. No, gospoda moja, moje mnenje je, da bi se pri tem predlogu — in v tem mi mora

pritrditi vsak objektivno misleč človek — lažje govorilo o vsem drugem kakor o parlamentarni poštenosti; seveda se nečem s tem nikogar osebno dotakniti, toda o tem, kar se nazivlje parlamentarna poštenost, ni prav nič opaziti na predlog g. poslanca dr. Gessmanna. To je vsaj moje mnenje.

Kot svoj drugi glavni argument je navedel trditev, da so nasprotniki volilne reforme in tisti poslanci, ki smatrajo za svojo dolžnost, da nasprotujejo operatu odseka za volilno reformo, to storili samo zbog tega, ker se boje za svoje mandate. To očitanje je docela odveč in je samo na sebi otročje.

Lahko mi verujete, gospoda moja, da po mojem prepričanju ne provzroča niti veselja, niti posebne časti, ako kdor sedi tukaj v parlamentu! (Prav res!)

Sest let sem že član te zbornica, a ne verujem, da bi s tem moja čast pridobil kak poseben prirastek. (Veselost)

A takšno bojevanje je tudi zelo nespretno. Z istim pravom bi tudi mi lahko obrnil kopije. Očitate nam, da se bojimo za svoje mandate in da je nasprotni, ki ga gojimo zoper vladno volilno reformo, v zvezi s tem strahom.

Gospoda moja, ali mi morete ugovarjati, ako tu javno izjavljam, da je z navdušenjem, ki vladu tu v tej zbornici za vladno reformo delo, v najožji zvezi takozvana pohlepnost po mandatih? (Pritrjevanje). (Konec prih.)

Državni zbor.

Dunaj 8. novembra. Nadaljevala se je generalna debata o volilni reformi. Poslanec Breiter je izjavil, da se volilna reforma mora napraviti ali s parlamentom ali brez njega. Dasi je govornik pristaš splošne, enake, tajne in direktne volilne pravice, vendar se ne more navdušiti za odsekov načrt, ker v odseku niso sedeli možje brez predsedkov, niso bili to prijatelji napredka, temuč možje,

katerih glavni cilj je bil, ljudstvu ni česar žrtvovati, temuč vse rešiti zase in za svoje stranke. Potem je napadel Poljski klub, ki je tudi v tej zadevi napravil z vladu barantijo.

Posl. Kasper je pogreval fraze, da je nemški element ustvaril državo, da so Nemci vedno dajali državi, Slovani pa le jemali od nje. Napovedal je najskrajnejši boj svoje stranke proti volilni reformi, ako se Nemcem v njej prizadete krivice ne popravijo.

Posl. Adler je skušal ovreči očitanje, da se je volina reforma rodila le vsled terorizma od spodaj in pritiska od zgoraj. Zagovarjal je v tem oziru vladino in kruno.

Posl. Romanczuk je dokazoval, da so z volilno reformo najbolj udarjeni Malorusi, ki bi po svojem številu morali dobiti 68 mandatov, dobe pa jih je 33.

Posl. Šramek je kritikoval, da so se na Češkem mesta in trgi ločili od kmečkih občin, pri čemer so se dale kmečkim občinam velike prednosti. Sploh bo prihodnji parlament pretežno kmečki, ker ima nova volilna reforma 283 kmečkih volilnih okrajev.

Ministrski predsednik baron Beck je povedal, da se stremljenje po razširjenju volilne pravice pojavlja, od kar imamo ustavo. Od leta 1861. je vsako desetletje prineslo delno volilno reformo. V tej dobi ustave pa so se zelo spremenile gospodarske, socijalne in kulturne razmere in naloge države so narasle strahovito, kar se vidi najbolje v tem, da je l. 1862. znašal državni proračun 389 milijonov in sicer skupno še za Avstrijo, Ogrsko, Hrvaško in Lombardijo, a državni proračun leta 1907. pa izkazuje samo za Avstrijo potreščin 2 milijardi. V nadaljnem svojem govoru se je imenoval baron Beck krušnega očeta volilne reforme ter apeliral posebno na veleposestnike, naj prebolijo izgubo svojih privilegijev ter glasujejo za volilno reformo. Sicer bi bilo oprostljivo s človeškega in političnega stališča, ako bi bili veleposestniki ozlovoljeni. Stranka bo

zdrav. — „Ne sanjam, prijatelj, vete je zunaj in je zaropata z okni.“ — „Ali se ni posvetil v sobi? Olga me pozdravlja, prišla je po slovo v našino sobo.“ — „Zasvetilo se je iz ulice, rolete niso dobro zagnjene.“ — „Ali ni zašumelo tu poleg mene? Olga je prišla po zadnji poljub.“ — „Zašumeli so kostanji na ulici in slišal si njih tiho govorico.“ — „Poglej, sklonilo se je na oknu in je izginilo.“ — „Zamajala so se zagnjala na večernih sap.“ — Prijatelj je molčal. Zunaj je narastel hrup, ker je bila ura, ob kateri se vračajo ljudje od svojega dela. Pričgal sem luč. Prijatelj je sedel na postelji, globoko sklonjen, z glavo med rokami...

— „Sedi h klavirju in zaigrajva, da se razveseli tvoja duša.“ — „Nocoj igram samo žalostne, težke melodije, ni razpoloženja za veselo glasbo.“ — In igrala sva. Tako žalostno, tako težko, kakor ob pogrebu. Kmalu sva prenehala, ker nobenemu ni bilo lagje pri srcu ob otožnih melodijah...

Tisti večer nisva šla na izprehod kot po navadi, zjutraj pa nama je prinesla gospodinja obvestilo, da je Olga — Zahajala sva v posete prijatelju, ki je sestreljil z zdravjem. — „Ne, dragi moj.“ — „To je bila Olga, njen zadnji po-

LISTEK.

Te uvele rože ...

Spisal S. M. C.

Stanovala sva s prijateljem v majhni, a zelo prijazni sobi z oknom na glavno ulico. Zato ker je imela soba okno na glavno ulico, je bila še veliko bolj prijazna in je imela značaj boljšega stanovanja. Dve postelji ob eni steni, ob nasprotni visoka, dosti starca omara in univalnik, z barvanim prtom pregnjena miza in par stolov, to je bilo najino pohištvo. Vse je bilo zelo prijazno in midva se ne bi bila rada ločila od nje. Navadila sva se nanjo in rada bi dala zanjo še več, kot sva dajala, samo da ostaneva. Kako prijazno se je sanjarilo v tisti sobi, če je prišel človek zmučen domov; kako lepo je bilo gledati na ulico, kadar so ljudje vrveli od svoljega vsakdanjega posla, ali pa tudi samo za zabavo, da se izprehodijo, ker so sedeli ves dan med prašnimi akti. Poznala sva skoraj vse ljudi —

tem ko je odšla Olga, sva čakala njene prijateljice Tili in ko sva videla, da gre, igral sem jaz veselo in lepo pesem na klavir in glej, če se bo ozrla gori...“ — „Kakor želiš!“ — Prijatelj je sedel h klavirju in čakal. Kadar sva namreč bila bolj pri denarju, izposodila sva si za par mesecev klavir, kadar je rok potekel, vrnile sva ga in tako vedno imela dvojne stroške s prevažanjem... „Igraj, Olga gre!“ — In igral je lepo pesem in prišla je Olga ter se ozrla gori. Povedal sem mu in njegova duša je bila vesela. Olga je bila prijateljeva ljubica... Ko sva hodila na posete k neki znani rodbini, sva se spoznala tudi z Olgo. Kadar je bila Olga prijazna in lepa deklica, a moj prijatelj zaljubljene nature, se je zaljubil v njo in tudi ona ga je imela rada. In tako se je zgodovalo, da sem pazil na oknu, če gre Olga in je prijatelj igral klavir. Po-

sicer kot kurja izginila, toda želeti je, naj bi talenti, izkušnje in državna smisel stranke ne manjkali novemu parlamentu. Veleposetstvo mora iskati nove zveze z ljudstvom. Splošno priznanje je izrekel odsek za volilno reformo ter je njegova dela primerjal z delom kromeriškega ustavnega odseka. Svoj govor je ministriki predsednik zaključil z besedami: „Prekoračili smo Rubikom, nazaj ne moremo ter nam ne preostaja drugo, kakor da sklenemo volilno reformo.“

Posl. Schrott je dokazoval, da ima volilna reforma vse polno privilegijev, tako da se ne more imenovati enaka. Ker se je socijalnim demokratom posrečila nakana glede državnega zborna, ne bodo prej mirovali, dokler ne prodro s splošno in enako volilno pravico tudi v deželne zborove in občinske zastope. Govornik se je zavzemal za pluralni sistem.

Govorila sta še poslanca Dr. Štruk in grof Stürgkh, nakar je imel posl. Voušek svoj deviški govor. Izjavil je, da sicer sprejme njegova stranka demokratska načela splošne voilne pravice, toda navesti mora krvice, ki so se pri tem zgstile Slovencem na Štajerskem in Koroškem. Vsak slovenski poslanec ima pravico, govoriti o koroških bratih ter zastopati v parlamentu njihove interese, dokler ne omogoči pravični volilni zakon, da bode nad stotisoč koroških Slovencev moglo poslati v zbornico svoje zastopnike. Jasen je namen, da se hoče tem koroškim Slovencem zameniti usta ter jih germanizirati. Kako se je postopalo s koroškimi Slovenci, je evropski škandal, ki nima primere. Potem je govornik ostro grajal, zakaj sta sodna okraja mureški in radgonski se priklopila nemškemu volilnemu okraju. Baron Gautsch, ki gotovo ni prijatelj Slovencev, je uvidel potrebo, da se slovenske občine obeh imenovanih okrajev prideljejo slovenskemu volilnemu okraju na desnem bregu Mure, toda volilni odsek jih je pridelil nemškemu okraju. (S privoljenjem slovenskih klerikalcev!) Ker je posl. Wastian zaklical, da so imenovane občine same prosile za pridelitev k nemškemu okraju, mu je poslanec dr. Korošec odgovoril: „Mi imamo pa prošnje teh občin, naj se jih pridelati slov. okraju.“

Posl. Voušek se je nadalje pritoževal nad postopanjem proti Slovencem v spodnjestajerskih mestih in trghih ter izjavil, da bo glasoval za prestop v podrobno debato v nadu, da se izvedejo zahtevane izpremembe v prilog koroškim in štajerskim Slovencem.

Nato se je razprava prekinila ter se bo nadaljevala v jutrišnji seji.

Iz odsekov.

Dunaj 8. novembra. Proračunski odsek je imel danes sejter je razpravljal o zboljšanju položaja poštne uradnikom in slugam. Poročilo naglaša, da je treba tudi bedi praktikantov temeljito odpomoči. Tudi je potrebno,

da se ekspeditorska leta všejejo v pokojnino. V prihodnji seji mora predložiti vlada razne statistične tabele o plačah in avanziranju v posameznih kategorijah poštnih uslužbencov.

Pododsek ustavnega odseka je sprejel novi imunitetni zakon z nekaterimi neznačnimi spremembami. V prihodnji seji se začne razpravljati o spremembidi delegacijskega zakona.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budapešta 8. novembra. Predsednik je naznani, da je hrvaški poslanec Dušan Peleš odložil mandat, kar se naznani tudi hrvaškemu saboru. Potem se je prečital dopis hrvaškega akademičnega društva „Jadranski“, ki je pisalo povodom Rakoczyjevega slavia predsedstvu sledče: „Sedaj ko junaški madžarski narod slavi bojevne za svobodo, pridružujemo se Madžarom tudi mi, potomek Zrinjskega in Frankopana ter kličemo: Živelo madžarsko-hrvaško pobratimstvo! Slava spominu ogrskih borilcev za svobodo!“ Dopis se je sprejel z velikim navdušenjem. Potem se je z malimi spremembami sprejel zakon za pospeševanje industrije.

Otvoritev črnogovske skupščine.

Cetinje 8. novembra. Danes dopoldne je bila nova skupščina otvorenja s prestolnim govorom, v katerem izjavlja knez Nikola, da je bila vedno njegova želja državljanske svoboščine zajamčiti z ustavo. Potem se sklicuje knez na uspešno delovanje sedanje vlade ter izjavlja, da tradicionalno razmerje med Rusijo in Črno goro ni bilo še nikdar prijnejše, kakov je sedaj. Dokaz dobrega prijateljstva z Avstro-Ogrsko je bil obisk prestolonaslednika princa Danila v Dubrovniku. Razmerje z balkanskimi državami je trajno in prisrčno. Prestolni govor zaključuje knez z obljubo, da bo vedno čuvati nad interesni v obrambu sovražnikov onostran meje.

Dogodki na Ruskem.

Varšava 8. novembra. V Domovski pri Lodžu so se spopadli delavci, ki pripadajo raznim političnim strankam. Dva delavca sta bila ustreljena, mnogo jih je bilo ranjnih. Boji med delavci se nadaljujejo. — V Lodžu je našla policija v hiši čevljarja Lesiewskega popolno tajno tiskarno in mnogo izgotovljenih tiskovin.

Odesa 8. novembra. Dvajset oboroženih roparjev je napadlo pošto, dasi so jo spremljali vojaki. Na vojake so streljali iz zasede, a niso nobenega zadeli. Vojaki so roparje pregnali.

Volitve v ameriški kongres.

London 8. novembra. Do včeraj je bilo izvoljenih v ameriški kongres 112 republikancev in 63 demokratov. V Pensilvaniji in Nevadi splošno zmagujejo soc. demokratje.

umrla tisto noč... Mera je bila polna. Ko je odšla gospodinja, je pričel prijatelj jokati in tudi meni so lezle po licnih solze. V sobi je postal tako tesno, strahapolno kakor ob jesenskem večeru, ko zunaj buči morje in buta ob bregove... „Ah, Olga, Olga!“ — Prijatelj je ponavljal samo te besede in plakal, plakal, da se mi je smil v srce in sem premišljeval, kako bi ga potolažil... V miznici so ležale nekatere posušene cvetke — spomini na Olgo, mogoče tudi nekaj mojih spominov... „Poglej, tu so spomini na njo, ki je nocoj umrla, tolažile te bodo te uvelje rože, sušile tvoje solze...“ — Prijatelj je vzel cvetove v roke in jih gledal. Žalostne so bile njegove oči in polne vzdihov njegove prsi... „O, Bog, kako so to lepi spomini, ki se dvigajo iz globin pri pogledu teh uvelih rož! Ko mi jih je dala, se je veselo in poredno smejava in bila je zdrava. Zdaj leži med svežimi rožami samo uvela in njene oči se ne ozirajo name; zaprete so, da me ne pozdravijo nikoli več... nikoli več...“ — „Znaj prijatelj, prevelika žalost ti škoduje, poglej jutro,

kako je lepo in soleno. Pojdiva na izprehod, da se pomiriš.“ — Šla sva, ali ne po starem potu mimo Olginega stanovanja, nego v nasprotno smer. Prišla sva mimo pokopalnišča. Bilo je še zaklenjeno, ali ravno je prihajal grobar in je odklenil. Stopila sva na božjo njivo, grobar pa je šel par krokav za nama. Grobar je bil zelo podoben tistem iz Hamleta, ki je celo kraljeviča hotel nadmodriti in je v tako imenitnih stavkih povedal, da kopije grob za bivšega človeka. Najin grobar je bil poln sofizmov in komaj sva izvedela od njega, da bo kopal grob za Olgo... „Za človeka, ali zdaj ni več človek, samo njegovo truplo je, kar pa ga je delalo človeka, je odšlo odtod...“ — „Ali kdo je bil ta človek: moški ali ženska?“ — „Gospodična je bila, ali smrt ni vprašala, kaj je in koliko je stara... vzela jo je seboj...“ — Naposled je povedal ime in tedaj sva vedela dosti... Odšla sva iz pokolišča in domov. Prijatelj je molčal celo pot in tudi doma ni govoril. Gledal in poljubljal je uvelje rože — edine spomine na Olgo.

Iz Pensilvanije odošlejo rudarji 8 svojih ljudi v kongres. Republikanci si sicer še ohranijo večino, toda njihova večina se je skrila že sedaj od 112 na 70.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. novembra.

Odpust dr. Robide iz dež. službe.

O vzrokih, ki so napotili dež. odbor, da je provizorično nastavljenega zdravnika dež. blaznice dr. Robida odpustil iz službe, se razširjajo po listih in na druge načine popolnoma neresnične stvari. Godi se to z očividnim namenom, osumničiti pravičnost in nepristranost dež. odbora in predstaviti dr. Robido kot nedolžno žrtev politične maševalnosti. Z ozirom na to je v javnem interesu, da se pojasišo vzroki, ki so bili odločilni za odpust dr. Robide. O teh vzrokih smo od popolnoma zanesljive strani poučeni takole: Gonja po časnikih, ki jo je vodil dr. Robida proti dr. Divjaku, in ki jo je raztegnil tudi na dr. vit. Bleiweisa, je imela tak značaj, da dež. odbor ni mogel biti v nobenih dveh očitih te vojne. Iz vse te polemike se vidi jasno, da je zrasla na njivi zavisti in kruhoborstva, da so bili nagibi tej vojni neplremeniti in nizkotni. Vsi ti napadi kažejo veliko pomanjkanje čuta za dostojnost, kažejo, da je dr. Robidi tuja vsaka disciplina in pričajo, da je hotel dr. Robida z njimi izpodkopljati svojemu predstojniku in svojemu tovariu ves ugled. Ko bi bil imel dr. Robida mena, zboljšati razmere v blaznici, bi bil gotovo spravljal v javnost to, kar je sedaj slabega. Toda dr. Robida ni navajal tačnih razmer, nego je vedno izkorisčal tudi stvari, ki so se zgodile že pred leti, ki so bile že davno odpravljene in glede katerih se sploh ne da dokazati, če so se res tako zgodile, kakor trdi dr. Robida. Ta brutalna polemika je tudi priča, kako nasprotje je bilo zavladalo med zdravniki v dež. blaznici. Posledica tega nasprotstva med dr. Robido na eni strani in dr. vit. Bleiweisom ter dr. Divjakom na drugi strani so bile medsebojne pritožbe na deželni odbor, ki je končno v seji dne 9. julija t. l. sklenil, upeljati disciplinarno preiskavo proti vsem trem zdravnikom dež. blaznice. Ta disciplinarna preiskava je glede dr. Robida pokazala, da so dani prav vsi v § 20. disciplinarnega reda za dež. uradnike določeni pogoji, vsled katerih se mora uradnik iz službe odpustiti. Tudi ko bi bil dr. Robida definitivno nastavljen, bi ga bil moral deželni odbor odpustiti. Uspehi disciplinarno preiskave so sledile: Dokazalo se je dr. Robidi tako postopanje, da je popolnoma nemočna vsaka disciplina. Sam je priznal, da se ni držal svoje službe in to opravičeval s tem, da se je tudi dr. Divjak ni držal. Dokazalo se mu je tudi očitna renitentnost. Pokazalo je, da je svojemu šefu, dr. vit. Bleiweisu odreklo pokornost, češ, da ne prizna njegove kompetence, dasi je nosil dr. vitez Bleiweis sam odgovornost za vse svoje ukaze. Tudi napram deželnemu odboru je dr. Robida očitno pokazal svojo upornost. Marsikaj tega, kar je dr. Robida očital svojima tovarisema, to je, kakor je izkazala disciplinarna preiskava, zagrešil tudi sram in dostikrat všeči meri. Tako je na pr. očital svojima tovarisema, da porablja bolnika Riegleta za pisarniška dela. Izkazalo pa se je, da je to dr. Robida tudi sam delal. Očital je dr. Divjak, da je v dnevih službe večkrat zapustil blaznico, a dokazalo se je, da je tako delal tudi dr. Robida. To je tudi dr. Robida sam priznal in svoje počenjanje opravičil s tem, da tudi dr. Divjak tako dela. Dolžnost uradnika pa je, da opravlja svojo službo ne glede na to, če jo opravlja in kako jo opravlja drugi uradniki. Pokazalo se je res, da je dr. Divjak zanemarjal svojo službo in sicer zaradi svoje privatne prakse. V tem oziru pa je stvar vsa družna, kakor se sedaj predstavlja. Privatna praksa dr. Divjaka je prvi vzrok vseh bojev med zdravniki v blaznici. Nikakor pa ni resnično, da je dr. Robida vedno le zahteval, naj se dr. Divjaku prepove privatna praksa, da bi točneje opravljal svojo deželno službo. Dr. Robida bi bil rad pustil dr. Divjaku privatno prakso, če bi bil sam na njej participiral. Županstvo pri D. M. v Polju je izpovedalo, da je dal dr. Robida dvakrat javno oklicati, da izvršuje privatno prakso, a ljudje ga iz različnih vzrokov niso klicali. L. 1904. so posestnik Kuhar in nekateri tovariši vložili prošnjo na dež. odbor, naj bi ta preskrbel, da bi poleg dr. Divjaka tudi dr. Robida postal zdravnik bolničke blagajne vevske papirnice. V tej vlogi je povedano, da sta š. 1. 1900 dr. Divjak in dr. Robida vložila skupno ponudbo na bolniško blagajno, ki pa je bila odklonjena. Prošnji Kuharja in tovarishev je dež. odbor ugodil za vevsko blagajno v tem smislu, da dovoli svobodno volitev zdravnikov, da torej člani blagajne lahko kličajo dr. Robida ali dr. Divjaka. Edini pogoj je bil, da vsled tega služba v dež. blaznici ne sme trpeti. Večina članov bolniške blagajne pa v to ni privolila, nego je odklonila dr. Robida. Ljudje ga pa niso marali. Zdravnik bolniške blagajne je ostal dr. Divjak. Od tedaj ga je dr. Robida neprestano preganjalo zaradi te privatne prakse ali iz povedanega se vidi, da dr. Robida pri tem boju ni bilo za zboljšanje razmer v blaznici, nego da je iz njega govorila le zavist. Med tem ko je dr. Robida javno najstranitev očital svojima tovarisema malomarnost v službi, je disciplinarna preiskava dokazala, da je dr. Robida sam svojo službo jako malomarno opravljal. Da je na vse zgodila nobena nesreča. Dr. Robida pa je pustil s podvitimi rokami vezane bolnike ležati do 12 ur, ne da bi bil navzoč. Pravi čudež je, če se ni zgodila nobena nesreča. Trdi se pa, da je neki bolnik, ki je bil dan prej še krepak in čvrst, vsled zavijanja v rjuhe umrl, dr. Robida pa je vedoma napacno zapisal akutni delirij kot vzrok smerti, da bi slučaj prikril in se odtegnil kazni. Koliko je na tem resnice, to izkaže preiskava, ki se vrši. Da se je dr. Robida zavedal, da je njegovo postopanje glede zavijanja v rjuhe nepravilno in nedopustno, kaže dejstvo, da je to kaznijo takoj nehal, čim je zaznal, da je zanj izvedel deželni odbor. Ti slučaji zdravniškega in disciplinarnega značaja so ne glede na druge manj pomembne taki, da je moral deželni odbor izreči odpust iz službe. Kako če vse meje strastno je bilo sovraščvo dr. Robida proti dr. Divjak in kakršen lenkost so se izkorisčale, kažeta posebno sledeča dva slučaja: 1.) Dr. Robida je očital dr. Divjak, da ne varuje časti in ugleda zdravniškega stanu, ker — ima kravico, ker proda mleko, kar mu ga ostaja. 2.) Kot poseben zgled, kako je dr. Divjak zanemarjal svojo službo, je dr. Robida navedel dejstvo, da je dr. Divjak nekega dne, ko je imel službo, zapustil blaznico in šel v Javor zdraviti nekega človeka. Stvar pa je bila taka: Nekega dne so prišli ljudje iz Javorja v blaznico, kjer je najbližji zdravnik, in povedali, da so se fantje stepli in enemu prerezali trebuh. Prosili so zdravniške pomoči, sicer da bo fant umrl. Prosili so najprej dr. Robida, ki ni imel službe, a ker on ni hotel iti, so se obrnili do dr. Divjaka, ki je takoj šel. Dr. Divjak je s tem res zanemaril svojo službo, a če se pomisliti, da je s tem rešil človeško življenje, se mu bo to vsaj s človekoljubnega stališča oprostilo. Iz povedanega je razvidno, da deželni odbor ni smel in tudi ni mogel izreči druge disciplinarno razsodbe, nego odpust iz službe. Deželni odbor je storil takole soglasno. Odslovil je dr. Robida takoj, ker je samo ob sebi umlivo, da je po tej disciplinarni odločbi nemogoče, da bi ostali taki nasproti še daje časa skupaj. Da pa je deželni odbor to res ukrenil samo iz oziroma na deželno blaznico, priča okolnost, da je dr. Robida nakazal celo plačo za šest mesecev in odškodnino za stanovanje v skupnem znesku 2400 K., dasi po zakonu tega nikakor ni bil dolžan storiti.

— „Slovenec“ je včeraj priobčil notico, v kateri se opravičuje gospod Govekar zastran tistega „informativnega referata“ o operi „Ruslan in Ljudmila“, o katerem smo zadnjih pisali. Kakor se pri Govekarju ob sebi umeje, ni v tej notici nobene resnične besede. V „Slovenec“ pravi,

da bi mi bili lahko svoj referat prisneli že v ponedeljek, a smo ga odvrali do poslednjega dne. Resnica je pa, da smo dobili referat v četrtek (na praznik) s precizno prošnjo, da ga priobčimo v petek in smo temu seveda ugodili. Govekarju se je od članov intendance izrečeno reklo, naj priobči svoj referat v "Slovenec" šele tedaj, ko bodo gledališki lepaki že nabiti, to je v petek, da boda oba dnevnika prinesla referat obenem. Govekar je vedel, da izide referat v "Narodu" v petek, v "Slovenec" pa gaje name-noma priobčil v sredo, da bi "Slovenec" prehitel naš list. "Slovenec" pravi, da je tiste odtise brezplačno natisnil. No, brez dvoma je na brezplačnost prišel šele po naši notici, da bi sebe lepšega naredil in Govekarju pomagal iz zadrege. Sicer pa so računi o g. Franu Govekarju že sklenjeni; tudi računi o njegovem "trudapolnem" in "nesebičnem" delovanju pri slov. gledališču.

Naj bi se le uresničilo!

Urednik celjskega lističa "Deutsche Wacht", D. Walter, je meseca avgusta napravil izlet v Savinsko dolino. Mudil se je tudi v Solčavi v gostilni pri Herletu ter pri tej prilikai napisal v tamkaj razpoloženo knjigo za tuje nad svojim imenom tudi ta-le stavek: "Möge jeder Volksver-räther — vielleicht kennt Professor Frischaufl einen solchen — in seiner eigenen Schmach und Schande zu-grunde gehen!" — Mi bi nič ne imeli proti temu, ako bi se uresničila Wal-terjeva želja: Potem bi mahoma postalo Celje in ž njim ves Spodnji Štajer čisto sloven-sko, saj je znano, da reprezen-tujejo nemšto v Celju in na Spodnjem Štajerskem skoro izključno sami slovenski, na-rodni izdajalci in renegatje! Vam je to dobro znano, g. Walter, kaj ne?

Repertoire slovenskega gle-dališča. Iz gledališke pisarne: Da-nes noviteta veseloigra "Na višava" prič. — V nedeljo pop. "Snegulčica in škratje", zvečer "Trubadur". — Priborjni teden: v torek zadnjih v sezoni drama "Elga"; v četrtek prič v sezoni "Rigoletto".

Za koncert "Glasbene Ma-tice" dne 12. novembra se vstopnice v trafiki gospe Šešarkove že marljivo kupujejo. Kdor želi običajne, nujemo najbolj ugajajoče sedeže dobiti, naj se blagovoli požuriti. Vstopnice so na novo natanko tako urejene kakor v gledališču, tako da bo izključena vsaka zmesnjava. — O "Ševčikovem kvartetu" piše nadalje, Berliner Lokal-Anzeiger: "Vsi širje mladi umetniki so se v vseh točkah pokazali kot komorni glasbeniki prve vrste. Da, le prav malokaterje zunanje združitve, ki so pri nas nastopale, so dosegle tako popolno ravno-mirje v ensemblu, tako čistoto in lepoto v zvoku, tako jasnost in tre-zno premišljenost v faziranju." Freie Deutsche Presse piše: "Ti praški gospodje prav nič ne zaostajo za širom sveta znamenim Češkim kvartetom" glede na finost izvajanja, dovršenost skupne igre in izvrstnega muzikal-nega razumevanja. — Vossische Zeitung piše: "Ako primerjam koncertante z znamenim Češkim kvartetom", moram reči, da mi deloma bolj ugaja-jajo-vo oni starejše združitve. Njih skupna igra je odločno boljša." Berliner Neueste Nachrichten pišejo: "In-tacija je bila čudopolne čistoće in skupna igra je kazala ono vedno pripravljeni medsebojno upoštevanje, ki tvori skrivnost prave komorne glasbe." Berliner National-Zeitung piše: "Ševčikov kvartet" se lahko vsa-ki kvartetni združitvi na stran postavlja glede na skupno igro, rešitev vsega tehničnega, vplet in prostost predavanja."

Nov zdravnik za kirurgijo in ortopedijo v Ljubljani. Kot spe-cialist za kirurgijo in ortopedijo se je v Ljubljani nanovo naselil U. M. dr. Josip Stojc. Dr. Stojc, rodom Ljubljjančan in bivši sekundarij v ljubljanski deželnici, se je za svojo specjalno stroko teoretično izobraževal v laboratoriju dunajskega prof. Weixelbauma, praktično pa na obeh klinikah in v bolnici slav-nega dunajskega kirurga in specia-lista za plastične operacije dr. Ger-sunyja, naslednika Billrothovega. H koncu je kot asistent deloval pri berolinskem ortopedu dr. Hoxa, taj-nem svetniku in profesorju berolin-ske klinike.

Zadnje poročilo o seji ljubljanskega občinskega sve-a je v toliko popraviti, da določa glede upokojitve po prejšnjih dohod-kih ne velja tudi za uradnika Ivana Kališa. Istotako ne ostane Evgen Lah v novem činovnem razredu in z novim naslovom več magistrati in predsedstveni tajnik.

Vojško oskrbovalno skla-disce v Ljubljani se zgradi baje na Kodeljevem. Načrti so se moral spremeniti z ozirom na to, da pride v Ljubljano poveljništvo armadnega voja. Pri tej prilikai bodi povedano, da so vse govorce glede "Uniona" nenesnečne, temuč so že izdelani načrti in izbran prostor za novo poslopje, v katero pride poveljništvo armadnega voja.

Izlet slovenskih planincev v Št. Jakob na Koroškem se vrši v nedeljo dne 11. novembra t. l. le ob lepem vremenu. Pričakujmo, da se izleta udeleži prav mnogo slovenskih planincev. Porabimo to priliko, da se sestanemo s koroškimi slovenskimi planinci, do katerih je bilo pred otvoritvijo nove železnice kaj težko dosegati, a sedaj to kaj lahko. Ogledati si hočemo požrtovalno delovanje ondolnih slovenskih planincev in jih vzpodbujati, da vztrajajo pri svojem navdušenju za preleplo slovensko planinsko stvar.

Slovenskih visokošolcev v Pragi je v letošnjem letu vpisanih 66. Med temi je 33 juristov, 20 tehnikov, 5 filozofov, 2 filozofinj, 2 medicinca, 4 slikarski akademiki. Na trgovski akademiji sta vpisana letos 2 Slovence.

Posredovanje pri carinskem poslovanju. V interesu občinstva javljamo, da je ravnenjstvo južne železnice prevzelo od 1. novembra t. l. naprej posredovanje pri carinskem poslovanju v lastne roke in nastavilo v to svrhu enega svojih uradnikov pri c. k. carinskem uradu v Ljubljani.

Ker se je podražil papir, ne kaže trgovcem s papirjem nič drugega, kakor zvišati cene papirju vseh vrst. Da bodo povišanje cen papirja mogočno vplivalo tudi na časopisje, ki porabi največ papirja, se samo ob sebi razumem.

Tamburaški klub "Zarja", v Rožni dolini priredi v nedeljo dne 11. novembra t. l. Martinov večer v prostorij g. Balije v Rožni dolini. Na sporedje je godba, srečov, menažerija, nastop Martinove goske, šaljiva pošta, ples in prosta zabava. Godbo oskrbuje tamburaški klub "Zarja" s popolnoma novim sporedom, pod vodstvom g. Rada Jelčiča. Začetek je točno ob polu 6. zvečer. Vstopina za 30 v. Ker je čisti dobiček namenjen v pokritje stroškov za glasbeno orodje se preplačila hvaležno sprejemajo.

Šulerajnski učitelji aretovan zaradi nenavnosti. Iz Domžal se nam piše: V sredo proti trem po-poldne bi imela tukajšnja žandarme-rija izvršiti aretacijo šulerajnskega učitelja Witzanija, toda dovolili so mu, da se je sam podal proti Kamniku, dočim se je orožnik peljal z vlakom tjakaj ter ga spravil v ta-mošnji zapor. Govori se, da ste padli dve mladi nedolžni deklici, njegovi učenki, kot že te v plen njegovi nebrz-dani pohoti. Cuje se, da je bila šola že dva dni zaprta in da je učitelj prosil pomoči pri nekem svojem prijatelju, da ga spravi iz tega blata sramote, toda mož, znajoč dejanski položaj, mu je baje rekel, da mu je absolutno nemogoče. Šulerajnski otroci so že preje daje časa doma pripovedovali, da njihov učitelj govoril v šoli kaj nemoralno, da kvasi o spolih stvareh, drugi pa, da rad pase lačno pohoto svojih oči nad dražestnimi Evcami in da goji temu primerno literaturo... Tako je v njem rasla-tista tevtonka oholost in pohotna strast, ki ga je spravila popolno v svojo oblast ter ga potisnila tako nizko na nivo nemoralnosti, da se danes naša slov. občinstvo škandalizira nad tem in pohujšuje naša mla-dina. In ta mož, ki je bil vzgojitelj tirolske mladine, a sedi danes v kamniškem zaporu, je bil dr mitelj in steber tukajšnega nemštva ter Tirolcem poseben ponos in nado-bodočnosti na polju germanizacije. On spada z nekdanjim razvijitim restavratorjem vred med številom onih oholih Nemcov-Bismarckovcev, ki kaj radi v svet kriče: Wir Deutsche sind bess're Leute ali Wir Deutsche fürchten nur Gott und niemand auf der Welt, a žal, da jim to ohlo pre-tirano misel tako grozovito pobija njihova umazana senca: "und schre-cken vor einer Schandtat nicht ab."

Witzani je nemški Čeh. Ko je prišel v naš kraj, je pri Tirolcih se vse spalo, dasi so se njegovi pred-niki trževali za svojo blaženo kul-turo in sovrašto napram nam Slo-vencem, kakor se to spodobi sinovom matere Germanije. Pod vztrajnim vodstvom Witzanijevim — bil je izoljan vijolinkist in pevec — so Ti-

rolci kmalu jeli živeti novo ero kot "mehrwehriges Volk," kar se je tudi pri tirolski šolski mladin opažalo. Ustanovili so godbo in pevsko društvo pod firmo narodnega mučenika in heroja "Andreja Hoferja." Witzani je pridno delal, vežbal svoje pevce in godce ter z njimi vred prijejal pro-vokatorične vrtne veselice, na katere je vabil svoje bratce iz okolice, posebno pa žalito iz Ljubljane. Po teh veselicah pa ni nikdar izostala notica nemške glorie v "Deutsche Stimmen", kjer se je po drugi strani švarknilo po nas domžalski Slovenci, kar je po njihovi maniri "nobel u. fein." Z Witzanijevim prizadevanjem se je Tirolcem spomnila tiba sveta želja, da so si končno nabavili zastavo, pri koje blagoslovilju in temu slediči veselici 1. junija 1905 so se vršili znani dogodki, ko je orožništvo pod vodstvom glavarja Crona divjalo nad slovenskim občinstvom. Witzani je bil v domžalski občini prav važen faktor za Tirolce. Mnogo je vplival, da so dobili nemško pridigo, da po-kažejo, da so tudi v cerkvi gospodarji, dasi so več slovenščine, vplivalo na tirolske tovarnarje in tukajšnjo nemškutarijo, da se Tirolcem hitro izpolnjuje načrti šolstva, dočim domžalski Slovenci zastonj čakajo, da bi se jim razširila šola, ki je bila že pred desetimi leti premajhna.

Narodna čitalnica v Kranju priredi v soboto, dne 10. novembra točno ob polu 9. uri v svojih prostorih dramatično predstavo. Uprizori se "Otok in Strug", izvren igrok v 4 dejanjih, po dr. Ivan Tavčarjevi noveleti dramatiziral Igu. Borštnik. Vstopina za člane "Na-rodne čitalnice" 60 v., za nečlane 1 krona, za dijake 20 vinarjev.

Od vojakov je zbežal letos potrjeni rekrut Karel Globokar, pri-stojen v Krku pri Litiji. Služil je v Dunajskem Novem mestu.

Novo sokolsko društvo. Deželna vlada je potrdila pravila te-lovalnega društva "Ribniški Sokol".

Na zadnjem vinskem sem-nju v Krškem so kupili vina na slednji vinoteci in gostilničarji: Hafner Josip, Guzelj Anton, Guzelj Ignacij in Sicherl Franc, vsi iz Škofje Loke; Podboj Andrej — Ribnica; Thaler Josip, Kolenc Martin in Demšar Ivan — Železniki; Ručigoj Franc — Kranj; Zakotnik Franc — Moste; Markes Franc in Mencinger Ivan — Boh. Bistrica; Straus Simon — Pod-brdo (Tolminsko); Zaje Franc in Zaje Alojzij — Šiška; Gospodarič Josip — Log; Susteršič Anton — Krško; Ko-privnik Anton — Litija; Grünthal Lina in Mejač Andrej — Komenda; Kališek Anton — Fužine; Zupančič Josip — Dolsko; Zaje Anton — St. Rupert; Susteršič Franc — Zapuže; Juvarčič Franc — Rajhenburg; Mi-kuž Marija — Ljubljana; Mrak Va-lentin — Ljubljana (gostilna "Novi svet").

Nova godba. V Rovtah pri Logatcu se je ustanovila godba, ob-stoječa iz 16 mož. Za nabavo inštrumentov sta dala dva člana 1600 K.

Vrnila se je v domačo hišo umobolna posestnikova hči Ana Ste-pic iz Biča pri Zagorici. Izginile je od doma 10. oktobra.

Poročil se je danes v Petrovčah g. dr. Ernest Kalan iz Celja v gdž. Elo Bergmannovo, hčerkovo zdravniku dr. M. Bergmannu v Žalcu. Cestitamo!

Tatovi so vložili v Borčevi pri Ljutomeru v hišo občinskega predstojnika Veberiča in odnesli oblike itd. v vrednosti nad 300 K.

Aretovan je bil v Mariboru 47letni zavarovalni agent Franc Koren, ki je na vseh koncih go-ljufal, posebno pa po gostilnah.

Mrtvega so našli pri Bu-

kovcih v ptujskem okraju 77letnega Antona Strelca, ki je imel rano na glavi. Ali se je mož ponesrečil, ali je bil ubit, še ni znano.

Filijalka avstro-ogrške banke v Trstu. Pred kratkim smo po tržaški "Edinosti" poročali, da pri filijalki avstro-ogrške banke v Trstu nihče ne zna slovenski. Na podlagi dobljenih pojasnil od merodajne strani beležimo, da so uradnika Jelen in Benedik ter slugi Maž in Frank popolnoma večji slovenskega jezika in da s slovenskimi strankami slo-venski občujejo.

Težavna aretacija. Ko so v Trstu 30letnemu Karlu Godniku iz Gorjanskoga napovedali aretacijo, je zbijal tako okrog sebe, da so morali priti trije stražniki, da so ga ukrotili. Ker tudi na policiji ni dal miru, somoralni divjaka zvezati.

Nrvatsko učiteljišče v Ka-stvu. "Omnibus" poroča, da bo hrvatski odsek učiteljišča v Kopru že s prvim decembrom premeščen v Kastav. Vodstvo hrvatskega učiteljišča v Ka-stvu je poverjeno gospodu prof. Franu Frankoviču.

Opatiči je trgovec in knji-govez gosp. Vahtar, ki ga nekateri ljudje preganjajo, češ, da je dopisnik "Slovenskega Naroda". Uredništvo izjavila pod častno besedo, da ta go-

spod ni bil nikdar in tudi zdaj ni v nobeni zvezi s "Slovenskim Na-rodom".

Občinske volitve v Veprincu so razveljavljene, ali tako da človek res prav ne ve, se li vlada samo nor-ča dela in Hrvate za nos vleče ali ima resne misli. Volitve v ti občini so se vršile dne 18. oziroma 19. julija 1906 tako protizakonito, kakor se morejo sploh vršiti Avstriji, kjer ima kakšno občinsko upravo italijansko iridentistična stranka v rokah.

Kakor je bilo že omenjeno v raznih številkah "Slovenskega Naroda" posluževala se je italijansko iridentistična stranka takih sredstev pri teh občinskih volitvah da se jih mora imenovati sleparska. Volilce, dobro pozname in častite občinarje, se je čisto navadno podilo z dvoran z opazko, da se jih ne pozna, člani komisije so agitirali v dvorani in izven dvorane, v III. razredu so se pa volilcem hrvatsko-slovenske stranke pred nosom sprednja vrata zaprla a med tem so ostala vrata odzadaj volilcem italijanske stranke odprla in so hodili noter in ven kolikor se jim je poljubilo. Če se je pa pokazal kakšen volilec hrvatsko-slovenske stranke, se mu je čisto navadno dalo broc, češ, da nima tukaj nič iskat. To je bilo v prizivu na namestništvo v Trstu vse omenjeno in poleg tega so priče pri okraju glavarstvu v Voloski pod prisego tudi potrdile. In kaj je storilo slavno namestništvo v Trstu. Razveljavilo je volitve samo za I. in II. volilni razred. To je namreč ravno takoj kakor da bi kdo ukradel 3 krave policija bi ga dobila, in kaznovan bi bil samo za 2, a tretjo bi mu še pu-stili v plačilo ker je znal dobro krasti. Ali pa z drugim besedami rečeno: vlada še posebej po svojem sistemu hujška naše sovražnike proti nam Slovanom, za kar smo ji jako hvaležni. Prišel bode pa dan, ko se bode vse to obrnilo, ker Bog ne plača vsake sobote. Volitve v Veprincu se bodejo vršile kakor se iz zanesljiva vira čuje še ta mesec, pod nadzorstvom vladnega komisarja. Kako se bodejo vršile in koliko zaslug si bodejo pri teh volitvah stekle poedine osebe, katere so iz spodnjega Štajerskega doma, in slovenskega rodu, sedaj pa strašni nemški agitatorji, se bode svoječasno javilo.

Očeta je okradel v Mitrovici na Hrvatskem mašnisti Milan Neznanovič. Ukradel mu je 1000 kron ter seveda pobegnil.

Obesil, zastrupil in ustrelil se je. Blizu Crkvenice v hrvatskem Primorju so našli obesilnega moža, ki se je obenem zastrupil in ustrelil. Bil je že ves sv.

Zasebeni učni zavod za pi-sanje na stroj. Deželna vlada za Kranjsko je dovolila g. Josipu Chrustu, odvetniškemu sollicitatorju v Ljubljani, da otvori v Škofjih ulicah št. 7 zasebeni učni zavod za pisanje na stroj. Ker je tak zavod zelo potreben v sedanjih razmerah, ko se zahteva znanje pisanja na stroj že v državnih uradih, zasebnih pisarnah in trgovinah, bo Christofov zaod go-to dobro obiskan, zlasti ker je učnina dokaj majhna.

Mlada kri. Predvčerjšnjim določnem sta se na Kongresnem trgu srečala dva mladeniča in se je eden ob drugega služajno nekoliko zadehal. Zadetemu je vsled tega šmila mladenička kri v glavo in nastal je med njima preprič, ki se je slednjem izpremenil v klofute. Ker se je enemu izmed njiju naposled zdelo roko škoda, je segel v žep po zaprt nož in začel z njim svojega nasprotnika obdelavati po prsih toliko časa, da je moral še policijski stražnik napraviti pretepu konec.

Nevarno streljanje. Včeraj popoldne sta dva vajenca streljala na Sv. Petru nasipu s flobert pistolo v električni drog. Ker se je bilo bat, da bi kaka kroglijica ne sfrčala čez Ljubljano v Šolski dvorev in

Umrli so v Ljubljani.

Dne 6. novembra: Avguštin Žerjav, klučavničarski vajenec, 16 let. Konjušne ulice 1. Jetika. — Ana Jurgel, zasebnica, 37 let. Radecega cesta 11. Jetika.

Dne 7. novembra: Terezija Galle, služkinja, 16 let. Je v Ljubljani utonila. — Franja Artač, dvojčarjeva hči, 1 let. Tesarske ulice 3. Bronchitis capill.

V deželnih bolnicah:

Dne 3. novembra: Alojzij Novak, delevčev sin, 1 in pol leta. Pljučnica. — Ivan Kozek, delevac, 76 let. Ostarelost.

Dne 6. novembra: Katarina Sturm, delevka, 69 let. Vsel raka. — Ana Brodar, klučavničarska žena, 31 let. Enterocarcin chron.

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 683. Srednji vremeni tlak 788.0 mm.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrevi	Nebo
8. 9. xv.	731.6	9.4	sl. svzvod	jasno	
9. 7. xj.	734.3	4.5	sr. svzvod	del. jasno	
2. pop.	732.3	13.9	sl. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura: 11.5°, normal: 5.4° — Padvina v mm: 18.0

Gostilna

"pri Anžoku" v Spod. Šiški št. 9 se odda.

Poizvedbe ravnotam.

4020-1

Urarski pomočnik

se sprejme pri

H. Suttnerju v Ljubljani.

3878-10

Službo

želi stalno premeniti 27 letni bivši samski narednik in orožniški postajevedova čiste preteklosti, več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izurjen v zidarske in slikarske obrite, posebno pa v stavbem risanju pri kakem naprednem podjetju, inženjerju ali arhitektu, naj si bode v mestu ali na deželi.

Ponudbe naj se pošiljajo upravnemu "Slov. Naroda" pod šifro "mezda po dogovoru".

4023-1

Iščem

najemnika

za hotel v Čabru.

Pogodba po volji. Hiša je nova in sredi trga. Razen kubinje in kleti ima 3 sobe za goste in sedem sob za tujce. Remiza za vozove in hlev. S pohištvo ali brez njega. V mestu, ki leži tik Kranjske meje, se govori slovenski dialekt in so tam vse oblasti n. pr. sodišče, občina, graščina, poštni in brzojavni urad, vozna zveza z Rakekom in državno ogr. progo.

3898-8

Nadaljnja pojasnila in informacije daje refektantom lastnik Fran S. Kriz v Čabru.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5.50 K.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5.50 K.

Za naročitev zadostuje dolgost 4031 Razpošiljanje po povzetju. Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu, p. n. gostilničarjem, trgovcem in drugim pripovedom svojo bogato zalogu doma izdelanih in na razstavi v Parizu najviše odlikovanih

mesenin

kakor:

gnjat, (šunke) à la praške kg á K 1.80 sal me iz gnjati, krakovské " " 2' brunviške salame . . . " " 1.40 hrenovke (Fra-kobrodske) 12 kos. " 2. — cervelatne klobasice . . 26 " " 2. — fine kranjske klobase vel. 1 kos " — 36 " " 12 " " 2 —

Opoznam na sezono svežih gnjat, kakor tudi panzetta (carsko meso) i. dr. Razpošiljam na drobno in na debelo po povzetju, vse po najnižjih cenah. Za izvrstno blago in točno postrežbo se jamči. 4033-1

Pričakujem mnogobrojnih naročil beležim z velespoštovanjem.

Franc Golob,
mesar in prekajevalec
v Spodnjem Šiški pri Ljubljani.

Kontorist

zmožen slovenskega in nemškega jezika, izurjen pisarniški delavec, več lesne trgovine, še primerne službe.

Cenj. ponudbe pod "Kontorist" na upravn. "Slov. Naroda". 4022-1

Danes, dne 8. novembra t. l.
v kavarni "PREŠEREN"

KONCERT

seksteta na lok.

Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

K mnogobrojni udeležbi vladivo vabi

4041 Andr. Stuppan.

Ponudbe na upravn. "Slov. Naroda" pod "E. O.". 4025-1

Službo hišnika

želi dobiti oženjen mož brez otrok.

Naslov pove upravnštvo "Slov. Naroda". 4028-1

se tako sprejme za dolgotrajno
delo proti dobri plači pri stavniku
Ferdo Trumlerju, Ljubljana, Cesta
na Rožnik št. 31. 3977-3

Tesarji

se tako sprejme za dolgotrajno
delo proti dobri plači pri stavniku
Ferdo Trumlerju, Ljubljana, Cesta
na Rožnik št. 31. 3977-3

Knjigovodja

izvezban v vseh knjigovodskih poslih,
spreten korespondent, zmožen slov.,
nemšk. in ital. jeziku v govoru in pi-
savi, želi svojo službo premeniti, najraje
v kak denarni zavod ali zavarovalnico.

Ponudbe na upravn. "Slov. Naroda" pod "E. O.". 4025-1

!! Največji uspeh novega časa !!

je znamenit!

3678-5

Daje blesteče belo perilo
popolnoma brez duha in
varuje platino izredno. Rabi
se brez mila, sode ali drugih
pridatkov. Pristen samo v
originalnih zavitkah z gorenjo
varstveno znamko.

Zavitek z 250 grami 16 vinarjev
" " s 500 " 30 " " " " 56 "

Noben zavitek brez gorenje
varstvene znamke ni mož iz-
delek in ste z njim v nevar-
nosti, da si pokvarite perilo.

Dobiva se v vseh dro-
gerijah in prodajalnah s kol-
onialnim blagom in milom.

Na debelo:

L. Minilos,

Dunaj L., Mölkerbastei 3.

75% ceneje

se dobivajo izvirni pariški in berolinski
modei

10 fl. — brez konkurence

najnovejše angleško modno blago (čista ovčja
volna) in double, dolgi damske paletoti.

Največja izbira

damskih kožuhovinastih in plišastih jopic
in figarov kakor tudi damske in moške
konfekcije po jako znižanih cenah.

Angleško skladisče oblek

O. BERNATOVIC

4041-1

v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1

4041-1